ZACHĘTA

ALINA SZAPOCZNIKOW
NAIRY BAGHRAMIAN

16.10.2026–31.01.2027

Alina Szapocznikow posing among her works in her studio in Malakoff, France. Photograph by Antoni Miralda, 1967. Black-and-white negative Alina Szapocznikow Archive, courtesy the Estate of Alina Szapocznikow | Loevenbruck, Paris

100 lat Aliny Szapocznikow – wystawa w Zachęcie z okazji stulecia urodzin jednej z najważniejszych polskich artystek XX wieku

W 2026 roku mija 100 lat od urodzin Aliny Szapocznikow – artystki, która zmieniła sposób, w jaki myślimy o rzeźbie i ludzkim ciele. Jej życie to historia wojny, emigracji, międzynarodowego sukcesu i choroby, a jej sztuka do dziś pozostaje niezwykle aktualna – mówi o ciele, seksualności, bólu, pamięci i przemijaniu.

W setną rocznicę urodzin Szapocznikow wraca do Zachęty, która prezentowała jej twórczość już w 1957, 1967 i 1998 roku. Ponad 30 jej prac zostanie pokazanych w dialogu z twórczością Nairy Baghramian – jednej z najważniejszych współczesnych rzeźbiarek. Jej największa jak dotąd wystawa w Polsce została przygotowana specjalnie z myślą o dialogu z twórczością Szapocznikow oraz architekturą Zachęty.

ZACHĘTA

Wystawa *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian*, 16 października 2026 – 31 stycznia 2027. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, Warszawa

ALINA SZAPOCZNIKOW NAIRY BAGHRAMIAN

Alina Szapocznikow and her work Pomnik kroczącej gwiazdy (Monument to the Walking Star), (1961); Photograph by Marek Holzman; N. d. Alina Szapocznikow Archive, courtesy the Estate of Alina Szapocznikow | Loevenbruck, Paris

Alina Szapocznikow i Nairy Baghramian. Dwa spojrzenia na ciało, które dzieli pół wieku

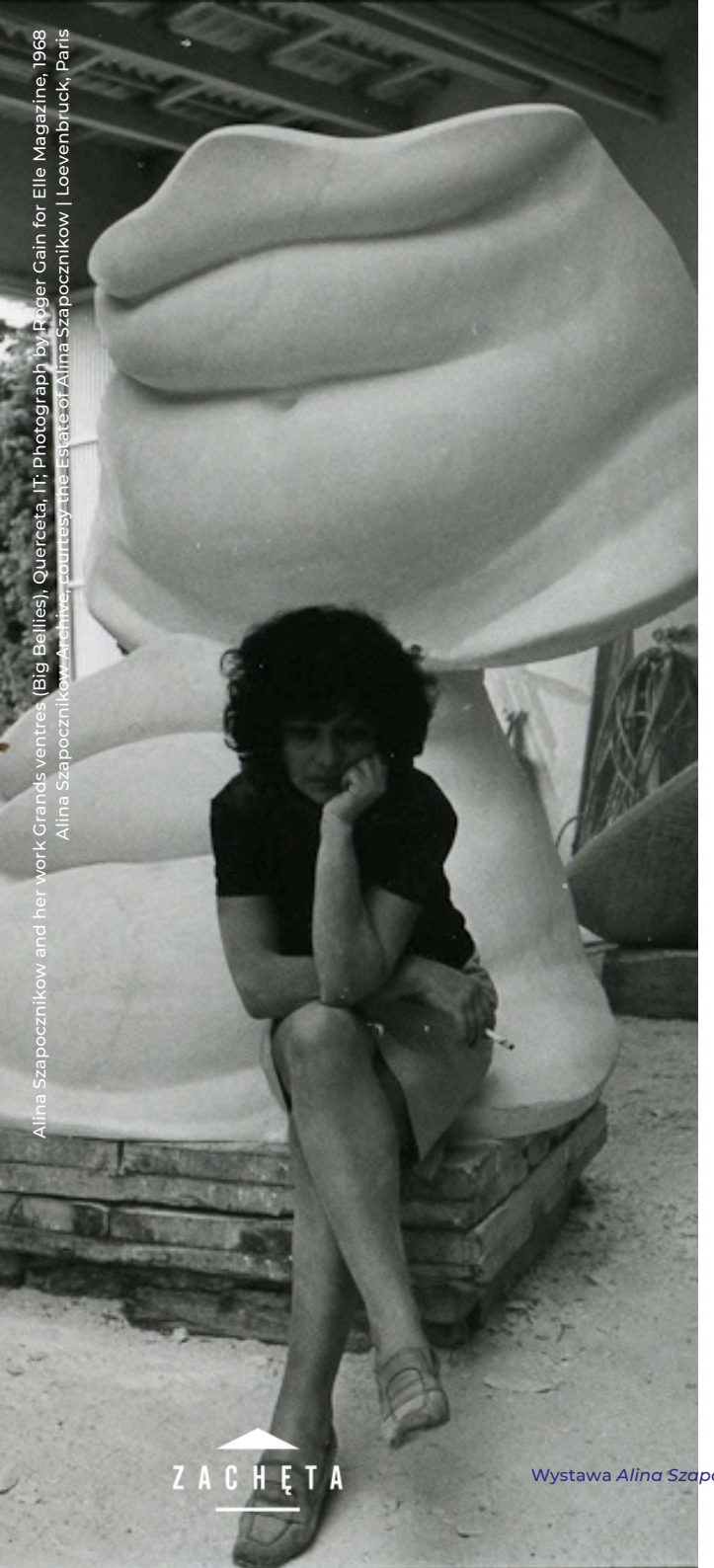
Jedna odlewała ludzkie ciało, druga odwołuje się do form protetycznych i abstrakcyjnych odpowiedników ciała. Alinę Szapocznikow i Nairy Baghramian dzieli niemal pół wieku i dwa zupełnie różne języki rzeźby. Łączy je zainteresowanie ciałem – jego kruchością, zmysłowością, podatnością na zranienie i kontrolę.

W Zachęcie ich prace po raz pierwszy spotykają się w formalnym muzealnym dialogu na taką skalę. Baghramian, która odwołuje się w swojej twórczości do Szapocznikow, przygotowała prace w bezpośrednim odniesieniu do jej rzeźb i architektury galerii. To spotkanie dwóch pokoleń pozwala spojrzeć na ciało inaczej: nie jako idealną figurę, ale jako coś zmiennego, kruchego i nieoczywistego.

ZACHĘTA

Wystawa *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian*, 16 października 2026 – 31 stycznia 2027. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, Warszawa

ALINA SZAPOCZNIKOW NAIRY BAGHRAMIAN

Alina Szapocznikow and her work Grands ventres (Big Bellies), Querceta, IT; Photograph by Roger Gain for Elle Magazine, 1968
Alina Szapocznikow Archive, courtesy the Estate of Alina Szapocznikow | Loevenbruck, Paris

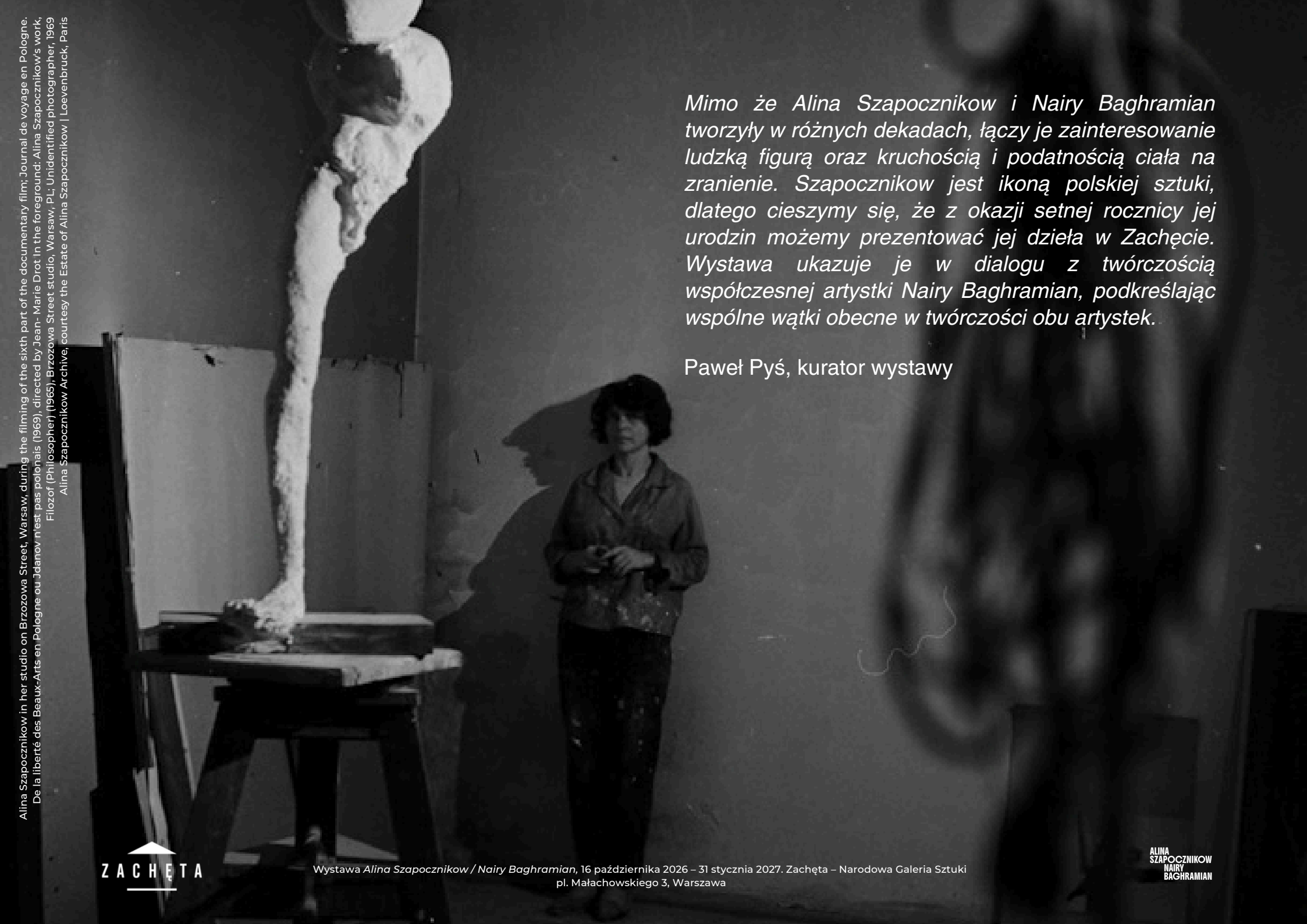
ZACHĘTA

Wystawa Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian, prezentowana w Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie, zestawia po raz pierwszy twórczość dwóch uznanych na świecie rzeźbiarek, których praktyka artystyczna koncentruje się wokół ludzkiego ciała. Zorganizowana z okazji setnej rocznicy urodzin Aliny Szapocznikow ekspozycja wprowadza jej pionierskie rzeźby, rysunki, grafiki i fotografie w dialog z nowymi pracami Nairy Baghramian. Wystawę będzie można oglądać do 31 stycznia 2027 roku.

Punktem wyjścia dla wystawy jest spotkanie dwóch odmiennych języków rzeźbiarskich, które podejmują zaskakująco zbieżne pytania o ludzkie ciało. Szapocznikow posługiwała się formą wprost odnoszącą się do ciała – w postaci odlewów, podczas gdy Baghramian operuje abstrakcją i odniesieniami do form protetycznych. Zestawione ze sobą prace tworzą fascynujący dialog, rozwijający się w kolejnych warstwach wystawy.

Wystawa *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian*, 16 października 2026 – 31 stycznia 2027. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, Warszawa

Alina Szapocznikow in her studio on Brzozowa Street, Warsaw, during the filming of the sixth part of the documentary film; Journal de voyage en Pologne. De la liberté des Beaux-Arts en Pologne ou Jdanov n'est pas polonais (1969), directed by Jean- Marie Drot In the foreground: Alina Szapocznikow's work, Filozof (Philosopher) (1965), Brzozowa Street studio, Warsaw, PL; Unidentified photographer, 1969 Alina Szapocznikow Archive, courtesy the Estate of Alina Szapocznikow | Loevenbruck, Paris

Mimo że Alina Szapocznikow i Nairy Baghramian tworzyły w różnych dekadach, łączy je zainteresowanie ludzką figurą oraz kruchością i podatnością ciała na zranienie. Szapocznikow jest ikoną polskiej sztuki, dlatego cieszymy się, że z okazji setnej rocznicy jej urodzin możemy prezentować jej dzieła w Zachęcie. Wystawa ukazuje je w dialogu z twórczością współczesnej artystki Nairy Baghramian, podkreślając wspólne wątki obecne w twórczości obu artystek.

Paweł Pyś, kurator wystawy

ZACHĘTA

Wystawa *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian*, 16 października 2026 – 31 stycznia 2027. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, Warszawa

ALINA
SZAPOCZNIKOW
NAIRY
BAGHRAMIAN

Na ekspozycji znalazło się ponad 30 prac Aliny Szapocznikow powstałych w latach 1959–1972, ukazujących drogę artystki od figuracji ku coraz bardziej eksperymentalnym i abstrakcyjnym poszukiwaniom związanym z ludzkim ciałem. Wśród prezentowanych dzieł znajdują się wczesne rzeźby inspirowane formami biologicznymi, przełomowa praca Noga – pierwsza wykonana na podstawie odlewu własnego ciała – a także nowatorskie rzeźby z poliuretanu i żywicy poliestrowej, w których torsy, nogi i brzuchy wydają się zawieszone w gęstej pianie. Wystawa obejmuje również cykl Nowotwory, powstały po diagnozie raka piersi u artystki, oraz jej ostatnią serię Zielnik (Herbier) – refleksję nad śmiertelnością, pamięcią i upływem czasu ucieleśnioną w spłaszczonych odlewach twarzy i ciała, zatopionych w żywicy.

Alina Szapocznikow in front of her work Filozof (Philosopher), (1965), photographed during the filming of the sixth part of the documentary film Journal de voyage en Pologne : De la liberté des Beaux-Arts en Pologne ou Jdanov n'est pas polonais (1969) directed, produced and presented by Jean-Marie Drot, Brzozowa Street studio, Warsaw, PL, 1969, Black-and-white negative, 2 3/8 × 2 3/8 in Alina Szapocznikow Archive, courtesy the Estate of Alina Szapocznikow | Loevenbruck, Paris

ZACHĘTA

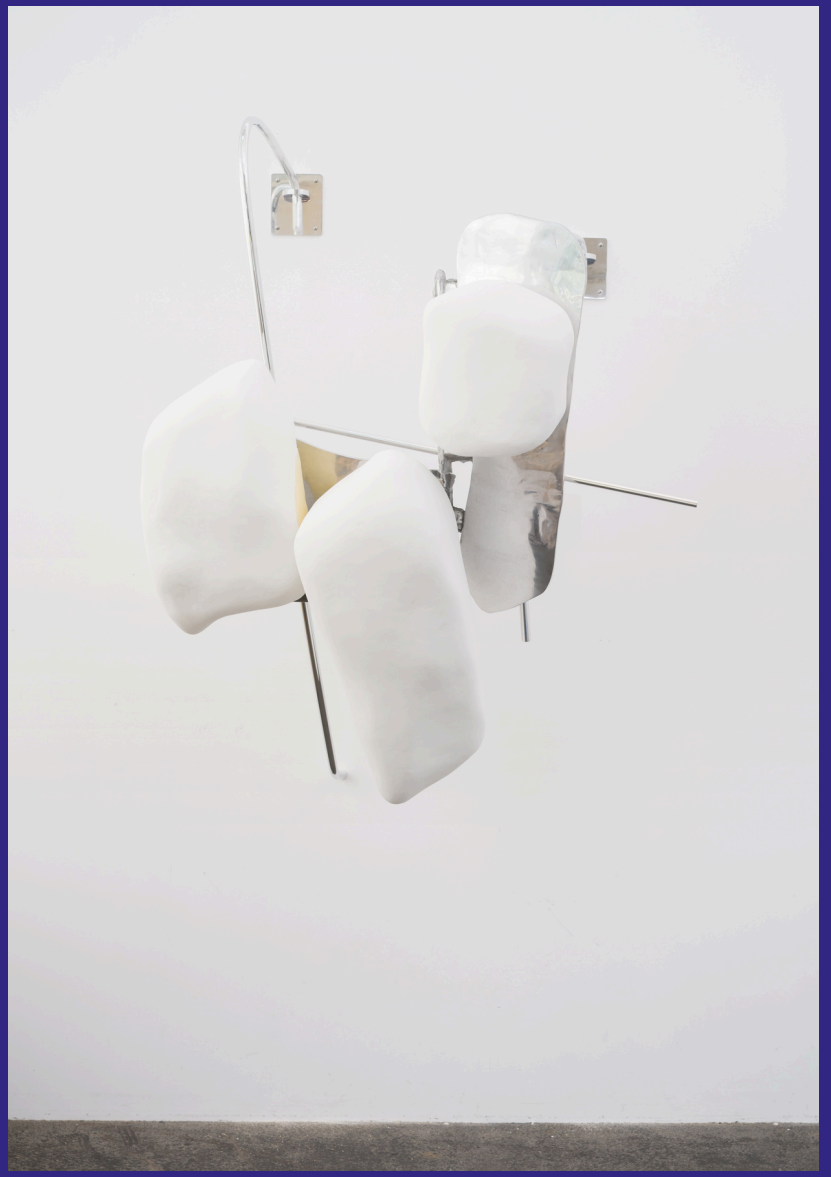
Wystawa *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian*, 16 października 2026 – 31 stycznia 2027. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, Warszawa

ALINA
SZAPOCZNIKOW
NAIRY
BAGHRAMIAN

Alina Szapocznikow, *Nowotwory uosobione*, 1971, kolekcja Zachęty – Zarodowej Galerii Sztuki, ©The Estate of Alina Szapocznikow Galerie Loevenbruck, Paris – Hauser & Wirth

Prace z cyklu Scruff of the Neck Nairy Baghramian, wybrane specjalnie z myślą o architekturze Zachęty i prezentowanych na wystawie dziełach Aliny Szapocznikow, odwołują się już samym tytułem do karku – delikatnej części tylnej strony szyi, której uchwycenie to gest kontroli lub prowadzenia. Artystka proponuje, by doświadczać przestrzeni galerii od jej „odwrotnej" strony – jakby wchodziło się do wnętrza ciała przez tył głowy i jamę ustną. Instytucja staje się tu metaforą społecznego organizmu. Montowane na ścianach rzeźby łączą polerowane odlewy aluminiowe z elementami z gipsu porcelanowego, wosku i gumy, przywodzącymi na myśl protezy dentystyczne i aparaty ortodontyczne. Traktując historyczne sale Zachęty jak parę szczęk lub aparat mowy, Baghramian wchodzi w dialog z Fotorzeźbami (1971) Aliny Szapocznikow, w których kawałki gumy do żucia, modelowane pracą mięśni twarzy, za sprawą fotografii zyskują status form rzeźbiarskich. Na wystawie prezentowana jest również monumentalna, podwieszana rzeźba Headgear (2016), wykonana z aluminium, gumy, silikonu, tkaniny i pianki. Jej forma przywodzi na myśl aparaty ortodontyczne, a zarazem skłania do refleksji nad systemami kontroli oraz nad tym, w jaki sposób instytucje kształtują nasze cielesne doświadczenie przestrzeni.

Nairy Baghramian, *Scruff of the Neck,* 2016, Courtesy the artist and Hauser & Wirth, Marian Goodman Gallery, kurimanzutto

Alina Szapocznikow zajmuje szczególne miejsce w historii Zachęty. Jej twórczość prezentowaliśmy tu już w 1957 i 1967 roku, a następnie podczas dużej retrospektywy w 1998 roku. Powrót jej prac do Zachęty w setną rocznicę urodzin artystki jest więc ważnym punktem tej historii, ale pragnęliśmy spojrzeć na jej twórczość z innej perspektywy. Dlatego zestawiamy Szapocznikow z Nairy Baghramian – artystką innego pokolenia, pracującą w zupełnie innym kontekście, która od lat pozostaje zainteresowana jej twórczością. Szczególnie ważne jest dla nas to, że prace Baghramian zostały przygotowane z myślą o konkretnych dziełach Szapocznikow i o samej przestrzeni Zachęty.

Agnieszka Pindera,
dyrektorka Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki

Alina Szapocznikow's studio, Brzozowa Street, Warsaw, PL, Unidentified photographer, 1965, Black-and-white photographic print, 7 1/16 × 5 1/8 in
Alina Szapocznikow Archive, courtesy the Estate of Alina Szapocznikow | Loevenbruck, Paris

Alina Szapocznikow

Alina Szapocznikow urodziła się w 1926 roku w Kaliszu, zmarła w 1973 roku w Praz-Coutant we Francji. Studiowała rzeźbę w Akademii Sztuk, Architektury i Wzornictwa w Pradze oraz w École Nationale Supérieure des Beaux-Arts w Paryżu. Do Polski wróciła w 1951 roku, a od 1963 roku mieszkała na stałe we Francji. W 1962 roku jako oficjalna reprezentantka Polski pokazała swoje prace na 31. Biennale Sztuki w Wenecji. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki od wielu dekad konsekwentnie prezentuje jej twórczość – od pierwszej dużej wystawy monograficznej w 1957 roku, przez ważną wystawę przekrojową w 1967 roku, po obszerną retrospektywę w 1998 roku. Szapocznikow należy do grona najwybitniejszych polskich rzeźbiarek współczesnych, a jej dzieła znajdują się w kolekcjach muzeów w Polsce i za granicą, m.in. Museum of Modern Art w Nowym Jorku, Tate Modern w Londynie oraz Centre Pompidou w Paryżu.

Alina Szapocznikow posing with various body casts, in her studio, Malakoff, FR; Photograph by Antoni Miralda, 1967
Black-and-white negative, 9 7/16 × 14 3/16 mm
Alina Szapocznikow Archive, courtesy the Estate of Alina Szapocznikow | Loevenbruck, Paris

ZACHĘTA

Wystawa *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian*, 16 października 2026 – 31 stycznia 2027, Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, Warszawa

Nairy Baghramian

Nairy Baghramian urodziła się w 1971 roku w Isfahanie. Opuściła Iran jako nastolatka po rewolucji islamskiej, od 1984 roku mieszka i pracuje w Berlinie. Jej twórczość, obejmująca rzeźbę, instalację, fotografię i rysunek, wyróżnia się odwagą eksperymentowania, świadomością historyczną i konceptualną precyzją. Artystka wykorzystuje szeroki repertuar technik, materiałów i form, podejmując refleksję nad przestrzennymi, architektonicznymi, społecznymi i politycznymi uwarunkowaniami sztuki współczesnej. Przy użyciu formalnego języka abstrakcji, w którym geometryczne kształty łączą się z organiczną materią, a procesy przemysłowe z gestem ręki, tworzy wieloznaczne rzeźby badające związki między sztuką a innymi dziedzinami projektowania (zwłaszcza architekturą wnętrz) oraz tańcem i teatrem. Jej prace subtelnie odnoszą do ludzkiego ciała w całej jego kruchości, podatności na zranienie i odporności. Twórczość artystki była prezentowana na licznych wystawach na całym świecie, a jej dzieła znajdują się w kolekcjach m.in. Museum of Modern Art w Nowym Jorku, Tate Modern w Londynie, MUDAM Luxembourg oraz Centre Pompidou w Paryżu.

ZACHĘTA

Wystawa *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian*, 16 października 2026 – 31 stycznia 2027. Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, Warszawa

O kuratorze

Paweł Pyś jest kuratorem sztuk wizualnych i strategii kolekcji w Walker Art Center w Minneapolis. W Walkerze kuratorował wystawy indywidualne m.in. Abbasa Akhavana, Daniela Burena, Paula Chana, Pan Daijing, Michaelę Eichwald, Christine Sun Kim, Carolyn Lazard, Ralpha Lemona i Kevina Beasleya, Sarah Michelson oraz Elizabeth Price, a także wystawę zbiorową The Body Electric (2019).

W 2018 roku otrzymał stypendium kuratorskie Andy Warhol Foundation, które wsparło jego badania nad wystawą Multiple Realities: Experimental Art from the Eastern Bloc, 1960s–80s – największą jak dotąd w Ameryce Północnej prezentacją sztuki Europy Środkowo-Wschodniej. W Walker Art Center aktywnie uczestniczy w tworzeniu strategicznej wizji, rozwoju i długofalowym planowaniu kolekcji.

Kuratorował wystawy w wielu instytucjach, m.in. w Whitney Museum of American Art w Nowym Jorku, Vancouver Art Gallery, Phoenix Art Museum, The Contemporary Austin, Museion Bolzano, a teraz także, po raz pierwszy w Polsce, w Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie.

Wcześniej pełnił funkcję kuratora wystaw i prezentacji w Henry Moore Institute w Leeds w Wielkiej Brytanii. Uzyskał tytuł magistra sztuk pięknych (MFA) w dziedzinie kuratorstwa w Goldsmiths College (2010) oraz magistra nauk (MSc) w dziedzinie kultury i społeczeństwa w London School of Economics (2009). W 2025 roku otrzymał stypendium Center for Curatorial Leadership. W 2011 roku uczestniczył w programie Young Curators Residency w Fondazione Sandretto Re Rebaudengo w Turynie.

Harmonogram wystawy

14 października 2026

10:00 — Press preview
Press preview wystaw „Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian” oraz „Karolina Grzywnowicz. Odwrażliwianie”.
W spotkaniu dla mediów udział wezmą Agnieszka Pindera, dyrektorka Zachęty, Paweł Pyś, kurator wystawy „Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian”, a także artystka Karolina Grzywnowicz i Katarzyna Kołodziej-Podsiadło, kuratorka wystawy „Karolina Grzywnowicz. Odwrażliwianie”

15 października 2026

18:00 — Wernisaż

18 października 2026

godz. 12.15 | 14.15 — Cykliczne coniedzielne oprowadzania z przewodnikiem po aktualnych wystawach w Zachęcie. Dominika Wiśniowska opowie o wystawie *João Maria Gusmão. Śladami Białego Tygrysa, Karolina Grzywnowicz.Odwrażliwianie* i *Alina Szapocznikow / Nairy Baghramian.*

16 października 2026 – 31 stycznia 2027

godz. 12.00-20.00 — Wystawa otwarta dla publiczności

Wszystkie materiały prasowe znajdziecie w folderze

Daniel Mituła & Magdalena Romańska
Royal Heroes

572 069 074 | daniel@royalheroes.pl
663 741 904 | magdalena@royalheroes.pl

ALINA SZAPOCZNIKOW
NAIRY BAGHRAMIAN

16.10.2026–31.01.2027

ZACHĘTA

Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
Instytucja finansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Zachętę wspiera Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych
Mecenasem Zachęty jest Orlen
Wystawa współfinansowana ze środków Fundacji Artystyczna Podróż Hestii
Partnerami wystawy są Fundacja Artystyczna Podróż Hestii, STU ERGO Hestia S.A. oraz Goethe Institut